



**VARBERGS  
KOMMUN**

## **Hjälpmedelshantering i Varbergs kommun – lokal handbok**



<b>Dokumenttyp: Rutiner och arbetsätt</b>	<b>Sida 1 av 37</b>
<b>Giltigt f.r.o.m: 2016-11-21</b>	<b>Version/D.nr: Uppdaterad 2016-12-16</b>
<b>Befattning: Enhetschef</b>	<b>Upprättad av: Henrik Vidarsson</b>

## Innehåll

Inledning .....	3
Individuellt förskrivna hjälpmedel .....	3
Grundutrustning särskilt boende.....	3
Hjälpmedelsansvarig baspersonals uppdrag .....	3
Baspersonalens uppdrag .....	4
Hjälpmedelssortiment .....	4
Förskrivning av hjälpmedel .....	4
Leverans av hjälpmedel.....	5
Buffertförråd .....	6
Hjälpmedelskostnad .....	6
Flytt av hjälpmedelskostnad .....	6
Reparation.....	7
Återlämning av hjälpmedel .....	7
Upphörande av förskrivning .....	11
Flytt av hjälpmedel.....	11
Skötsel och rengöring av hjälpmedel .....	12
Transport av rena och begagnade hjälpmedel .....	13
Tillfälligt lån av hjälpmedel – utomlänspatient.....	13
Kontaktuppgifter HMS (Hjälpmedelsservice) .....	14
Kontaktuppgifter HMC (Hjälpmedelscentrum) .....	14
Bilagor .....	15
Bilaga 1 - Förteckning HMS hjälpmedelssortiment .....	15
Bilaga 2 - Förteckning buffertförråd på Kardanvägen 15, HMC och HMS .....	17
Bilaga 3 - Checklista för patientsäkert arbete, riktat till baspersonal .....	18
Bilaga 4 - Skötsel av rullstol.....	19
Bilaga 5 - Förskrivnings- och användarrutiner.....	20
Bilaga 6 - Uttag från buffertförråd på Kardanvägen .....	37

## Inledning

Denna handbok beskriver hur hjälpmedel ska hanteras i Varbergs kommun, från att de förskrivs/beställs tills de återlämnas.

Dokumentet vänder sig till legitimerad personal, hjälpmedelsansvarig baspersonal, hjälpmedelstekniker, enhetschefer och baspersonal.

Förutom denna handbok finns det ytterligare riktlinjer och rutiner i Atlas/Varberg.se och på Region Hallands extranät som alla involverade ska ta del av. Vissa av dessa dokument finns inlagda som länkar i handboken.

## Individuellt förskrivna hjälpmedel

Individuellt utprovade hjälpmedel till en enskild patient förskrivs av arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut samt sjuksköterska.

Vid förskrivningen ska alla steg i förskrivningsprocessen utföras och man ska följa de [övergripande riktlinjerna för hjälpmedel](#) framtagna av regionen.

Förskrivaren ska alltid kontrollera vilka hjälpmedel patienten har sedan tidigare så att hjälpmedel som inte längre är aktuella blir återlämnade.

Hjälpmedlen tillhandahålls av kommunens Hjälpmedelsservice (HMS) eller från Region Hallands Hjälpmedelscentrum i Halmstad (HMC).

Exempel på hjälpmedel som förskrivs av respektive profession:

- **Arbetsterapeut:** rullstol, säng, lyft, hygienstol, toaförhöjning, förhöjningsklossar.
- **Sjukgymnast/fysioterapeut:** gång- och förflyttningshjälpmedel, träningshjälpmedel.
- **Sjuksköterska:** trycksårspåbyggande madrass, hälskydd, förhöjda sänggrindar, rörelselarm\*

\*Rörelselarm tillhandahålls av trygghetslarmet, räddningstjänst Väst, se [separat rutin](#).

## Grundutrustning särskilt boende

Förutom individuellt utprovade hjälpmedel så finns det en grundutrustning av hjälpmedel på varje särskilt boende för äldre. Dessa är inte specifikt utprovade och förskrivna till en patient utan kan användas av flera.

Dessa hjälpmedel tillhandahålls av HMS och beställning görs av utsedd hjälpmedelsansvarig baspersonal på respektive boende. Förteckning över detta sortiment finns som en [bilaga sist i handboken](#).

## Hjälpmedelsansvarig baspersonals uppdrag

- Vid behov beställa den grundutrustning som boendet har behov av
- Vid behov instruera övrig personal i handhavande av grundutrustning.

- Hålla sig uppdaterad när det gäller grundutrustning.
- Vara ersättare för andra hjälpmedelsansvariga vid frånvaro.

Utöver ovanstående så har hjälpmedelsansvarig samma uppdrag för hjälpmedel som övrig baspersonal.

### Baspersonalens uppdrag

- Följa de bruksanvisningar och instruktioner som finns för ett hjälpmedel. Sist i handboken finns en checklista för [patientsäkert arbete](#) som innehåller bra råd.
- Utföra en vardaglig kontroll av ett hjälpmedel innan det används.
- Kontakta HMS via [elektronisk beställningsblankett](#) eller HMC på telefon vid reparation av trasigt hjälpmedel.
- Baspersonal på SäBo ska ombesörja att hjälpmedel blir returnerade till HMS/HMC.
- Rengöra alla hjälpmedel regelbundet då patienten inte klarar det själv.
- Vid behov kontakta arbetsterapeut/sjukgymnast/fysioterapeut/sjuksköterska för bedömning av eventuella hjälpmedel.

För ytterligare info, läs [riktlinje ansvarsfördelning medicintekniska produkter](#)

### Hjälpmedelssortiment

HMS har, förutom grundutrustningen till särskilt boende, ett mindre sortiment av hjälpmedel för individuellt bruk.

Om hjälpmedlet finns hos HMS ska det i första hand beställas därifrån och i andra hand från HMC. Undantag är om förskrivare bedömer att inskrivningen i hemsjukvård kommer bli kortvarig (exempelvis efter en fraktur/vid tillfällig vistelse). I dessa fall ska hjälpmedel alltid beställas från HMC.

Förteckning över HMS:s sortiment inklusive behörig förskrivare/beställare samt kostnad för respektive hjälpmedel finns som en [bilaga sist i handboken](#).

Förteckning över HMC:s sortiment finns i deras elektroniska beställningssystem webSesam.

Hyrhjälpmedel har en unik individmärkning så man ser om de tillhör HMS eller HMC.

- HMS:s hjälpmedel är märkta: **Varbergs kommun N-XXXX**
- HMC:s hjälpmedel är märkta: **Hjälpmedelscentrum/Hjälpmedelscentralen XXXXX**

### Förskrivning av hjälpmedel

Förskrivning/beställning av hjälpmedel sker på olika sätt beroende på om det gäller HMS eller HMC samt vilken profession som gör förskrivningen.

#### Förskrivning av hjälpmedel från HMS

- Arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut förskriver hjälpmedel på webben direkt i HMS:s eget program Sesam. Personlig inloggning krävs.

- Sjuksköterska och hjälpmedelsansvarig baspersonal förskriver/beställer hjälpmedel via [elektronisk beställningsblankett](#). Ingen inloggning krävs. Hjälpmedelstekniker på HMS tar sedan emot och registrerar förskrivningen manuellt i sitt program Sesam.
- Det går inte att göra en förskrivning/beställning över telefon.

### Förskrivning av hjälpmedel från HMC

- Legitimerad personal förskriver hjälpmedel på webben via HMC:s program webSesam. Personlig inloggning krävs.

### Akut förskrivning från HMC (som inte kan vänta till ordinarie leverans)

- Gör en förskrivning i webSesam.
- Skriv i rutan övrig information: ”Akut, leveransen ska ske till HMC Varberg”.
- Ring till HMC Halmstads order, telefon 035 – 16 43 33, informera om förskrivningen.
- Meddelas HMC innan kl 10:30 kan leveransen ske samma dag (måndag – torsdag). För leverans på fredag måste HMC ha meddelats och fått förskrivningen dagen innan. Leverans sker då till ordinarie leveransställe.

## Leverans av hjälpmedel

Leverans av hjälpmedel sker på olika sätt beroende på om det beställs från HMS eller HMC samt utifrån vilken sorts hjälpmedel det gäller.

Broschyren [Information till dig som fått hjälpmedel förskrivna](#) ska alltid lämnas ut i samband med att hjälpmedlet levereras till patienten. Vid utlämning av elrullstol och stålyft ska även *Förbindelseavtal för hjälpmedel* undertecknas av patienten (bilaga till info-broschyren).

### Leverans från HMS

- HMS levererar vissa\* förskrivna/beställda hjälpmedel direkt till särskilt boende samt till enskilda adresser i ordinärt boende, övriga hjälpmedel får hämtas hos HMS.
- Om hjälpmedlet ska hämtas hos HMS ansvarar förskrivare/beställare för att se till så hjälpmedlet kommer till mottagaren.
- Om ett hjälpmedel finns på lager hos HMS och förskrivningen/beställningen görs före klockan 8.00 (vardagar) kan hjälpmedlet hämtas hos HMS efter klockan 9.00 samma dag.
- Gäller förskrivningen/beställningen ett hjälpmedel som ska levereras direkt till särskilt boende eller enskild adress sker leveransen inom 3 arbetsdagar.
- Om förskrivaren bedömer att de behöver hjälp att transportera/installera andra hjälpmedel än nedanstående får man planera och lösa detta i dialog med kollegor och/eller hjälpmedelstekniker på HMS utifrån den enskilda situationen.

**\*Följande hjälpmedel levereras från HMS direkt till särskilt boende och den enskilde patientens adress:** säng, madrass, uppresningsstöd, tillbehör säng (ej elryggstöd), grindförhöjning, grindskydd, personlyft, uppresningslyft, tillbehör lyft, stollyft, transportrullstol inklusive ev. motor, duschvagn.

## Leverans från HMC

- HMC levererar vissa\* förskrivna hjälpmedel till den enskilde patientens hemadress oavsett boendeform.  
Övriga hjälpmedel levereras antingen till ett av buffertförråden på vårdcentralerna, till HMC på sjukhuset i Varberg eller till HMS förråd på Kardanvägen.
- När hjälpmedlet levererats från HMC till något av ovanstående förråd ansvarar förskrivare för att se till så hjälpmedlet kommer till mottagaren.
- Leverans sker normalt två-tre gånger per vecka, se leveransschema [här](#) (Region Hallands extranät)
- OBS! För att få hjälpmedel från HMC enligt tidplan måste förskrivningen göras senast klockan 14.00 två vardagar innan ordinarie leveransdag.

**\*Följande hjälpmedel levereras från HMC direkt till den enskilde patientens adress:** säng, personlyft, komfortrullstol, elektrisk arbetsstol, duschvagn, upprensingsrullstol, manuped, eldriven arm- och/eller benränare, cykel, ståstöd, tippbräda, gästol, elgäbord samt eldriven rullstol.

## Buffertförråd

HMS och HMC har ett mindre buffertförråd på Kardanvägen 15, Varberg. Förteckning över vilka hjälpmedel som finns i detta förråd finns som en [bilaga sist i handboken](#).

Förutom buffertförrådet på HMS så har HMC även buffertförråd på vårdcentralerna.

Obs! Den som tar ett hjälpmedel från HMS eller HMC buffertförråd ska göra en förskrivning snarast efter att uttaget skett annars kommer det fattas hjälpmedel i förrådet. Det sker alltså ingen lagerpåfyllnad innan förskrivningen inkommit.

Ange på förskrivningen att hjälpmedlet redan är uttaget samt från vilket förråd uttaget gjorts.

## Hjälpmedelskostnad

Hjälpmedel från HMS hyrs på månadsbasis eller debiteras som en engångskostnad.

Enhetschef på särskilt boende är kostnadsansvarig för boendets grundutrustning av hjälpmedel samt för vissa typer av individuellt förskrivna hjälpmedel (exempelvis personlyft).

Om patienten bor i ordinärt boende är Varbergs hälsofrämjande tjänster kostnadsansvarig.

Det finns även några produkter som HMS tillhandahåller kostnadsfritt för verksamheterna.

Hjälpmedel från HMC hyrs på månadsbasis eller debiteras som en engångskostnad. Varbergs hälsofrämjande tjänster är kostnadsansvariga för alla hjälpmedel från HMC.

## Flytt av hjälpmedelskostnad

Hjälpmedelskostnaden följer hälso- och sjukvårdsansvaret. När en patient skrivs ut från kommunal hälso- och sjukvård ska kostnadsansvaret för hyr hjälpmedlen flyttas till den nya vårdgivaren (oftast primärvård).

Det krävs särskild behörighet i webSesam för att flytta kostnadsansvaret för HMC:s hjälpmedel. I nuläget är det Anita Hansson (at) eller Cecilia Skoog som har behörighet och någon av dem ska därför informeras då patient skrivs in eller ut ur kommunal hälso- och sjukvård.

Hjälpmedelskostnaden för HMS:s hjälpmedel följer i vissa fall den verksamhet patienten tillhör. Vid flytt inom organisationen samt vid utskrivning från kommunal hälso- och sjukvård ska därför hjälpmedelstekniker på HMS informeras så denne kan flytta kostnadsansvaret.

## Reparation

Anmälan om reparation sker på olika sätt beroende på om det gäller hjälpmedel från HMS eller från HMC.

Hjälpmedlet ska alltid vara rengjort.

### Reparation av hjälpmedel från HMS

- Kontakt med HMS gällande reparationer ska i första hand ske elektroniskt via IT-systemen (Sesam eller e-tjänst). Telefonkontakt får endast användas vid akutfall.
- Arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut beställer reparation av hjälpmedel genom att lägga en arbetsorder på webben direkt i HMS:s eget program Sesam. Personlig inloggning krävs.
- Sjuksköterska och baspersonal beställer reparation av hjälpmedel via [elektronisk beställningsblankett](#). Ingen inloggning krävs.
- Patient eller närstående kan vid behov kontakta HMS direkt gällande reparationer. Om de vänder sig till leg personal eller baspersonalen ska denne ta emot anmälan och förmedla till HMS.
- Hjälpmedelstekniker på HMS reparerar hjälpmedlet på plats.

### Reparation av hjälpmedel från HMC

- Kontakta HMC via mina vårdkontakter på webben alternativt ring till HMC:s kundtjänst. De bestämmer sedan om de vill reparera hjälpmedlet på plats eller om det ska returneras till HMC.
- Reparationsanmälan till HMC kan göras av patient, närstående, legitimerad personal eller baspersonal.
- Om hjälpmedlet skickas in för reparation ska det vara märkt med namn och personnummer.
- Tänk på sekretessen vid uppmärkning, vänd informationen så ingen obehörig kan se den. Det finns färdiga rosa reparationslappar från HMC som man kan använda.

## Återlämning av hjälpmedel

Individuellt utprovade hjälpmedel får endast användas av den patient de förskrivits till. När behovet upphört ska hyrhjälpmedel returneras.

Patient och närstående ansvarar för att returnera hyrhjälpmedel när behovet upphört. Den som förskrivit hjälpmedlet ansvarar för att kontrollera så det blir återlämnat.

Ibland har patienten gamla hjälpmedel som förskrivits av andra vårdgivare. När en patient skrivs in i kommunal hälso- och sjukvård övergår ansvaret för hjälpmedlen till kommunen inklusive eventuell hyreskostnad.

Om det blir aktuellt med förskrivning av nya hjälpmedel ska förskrivaren alltid kontrollera vilka hjälpmedel patienten har sedan tidigare och vidta åtgärder så icke aktuella hyrhjälpmedel återlämnas.

När en patient flyttar in på särskilt boende ska arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut göra en kontroll i Sesam och Websesam efter 2 månader för att se så alla hyrhjälpmedel som fanns i det ordinarie boendet har returnerats.

Hjälpmedelstekniker från HMS monterar vid behov ner befintliga hjälpmedel (tillhörande HMS eller HMC) men de returnerar inte något hjälpmedel om inte förskrivaren sagt att de ska göra det. Gäller det HMC:s hjälpmedel returnerar HMS aldrig deras hjälpmedel.

Vid återlämning ska hjälpmedlet alltid vara rengjort. Individuellt förskrivna hjälpmedel ska även vara märkta med namn och personnummer. Tänk på sekretessen vid uppmärkning, vänd informationen så ingen obehörig kan se den. Det finns färdiga vita returlappar från HMC som man kan använda.

### Återlämning grundutrustning särskilt boende

Grundutrustningen tillhandahålls från HMS. Baspersonal på boendet ansvarar för att returnera grundutrustning som verksamheten inte längre har behov av.

Hämtning av grundutrustning beställs via [elektronisk återlämningsblankett](#). Ingen inloggning krävs.

HMS hämtar enbart sina hyrhjälpmedel. Övriga hjälpmedel kan istället återlämnas till dem på Kardanvägen 15 alternativt kasseras.

Om det finns både hyrhjälpmedel och övriga hjälpmedel tar HMS med alla sina hjälpmedel vid hämtning.

### Återlämning av individuellt förskrivna hjälpmedel

Återlämning av individuellt förskrivna hjälpmedel sker på olika sätt beroende på om det gäller HMS eller HMC samt beroende på vilken sorts hjälpmedel det rör sig om (vissa hämtas i hemmet, andra ska lämnas tillbaka av patienten själv och några kan kasseras).

För att komplicera det hela ytterligare hämtar inte HMS och HMC varandras hjälpmedel, har patienten hjälpmedel från båda får dessa hämtas/lämnas separat.

Om en patient har hjälpmedel som omfattas av hämtning i hemmet samt hjälpmedel som inte omfattas av hämtning i hemmet så tar HMS respektive HMC med alla sina hjälpmedel vid hämtningen.

Om en patient eller närstående kontaktar HMS gällande återlämning av hjälpmedel ska de hänvisas till ansvarig förskrivare. Denne informerar sedan patient eller närstående hur återlämningen av just deras hjälpmedel går till



## Hjälpmedel förskrivna av sjuksköterska

Sjuksköterskan beställer hämtning av ett enskilt hjälpmedel från HMS via en [elektronisk återlämningsblankett](#). Ingen inloggning krävs.

De hjälpmedel som sjuksköterskan kan förskriva från HMC ingår inte bland de hjälpmedel som HMC hämtar i hemmet. Dessa får istället återlämnas på något av buffertförråden.

Återlämning av ett flertal hjälpmedel (exempelvis vid flytt/dödsfall) sker i samråd med arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut enligt nedanstående instruktion.

## Hjälpmedel förskrivna av arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut

Vid återlämning av ett enskilt hjälpmedel (som inte förskrivits av sjuksköterska/ingår i grundutrustning) alternativt vid återlämning av ett flertal hjälpmedel ska kontakt alltid tas med arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut eftersom de har tillgång till patientens kompletta hjälpmedelsförteckning (både från HMC och från HMS).

Arbetsterapeut och sjukgymnast/fysioterapeut ansvarar för att vidta något av nedanstående alternativ (beroende på vilken/vilka typer av hjälpmedel patienten har)\*.

Om patienten även har hjälpmedel förskrivna av sjuksköterska ska man kommunicera med varandra och inkludera dessa hjälpmedel i hanteringen.

**\*SäBo:** på de särskilda boendena för äldre hämtar HMC flera patienters hjälpmedel samtidigt. De tar då med alla sina hjälpmedel oavsett storlek. Baspersonalen är i dessa fall ansvariga för att kontakta HMC och meddela att hämtning behövs och förskrivaren ska följa upp så att hjälpmedlen har blivit returnerade.

Hjälpmedel från HMS som hämtas*	Hjälpmedel från HMS som inte hämtas	Hjälpmedel från HMC som hämtas*	Hjälpmedel från HMC som inte hämtas	Alternativ
X				1
X	X			1
	X			2
	X		X	2
			X	2
X			X	3
X	X		X	3
	X	X		4
	X	X	X	4
		X		5
		X	X	5
X	X	X		6
X	X	X	X	6
X		X		6
X		X	X	6

**\*Följande hjälpmedel hämtas av HMS:** alla hyrhjälpmedel som tillhör HMS.

**\*Följande hjälpmedel hämtas av HMC:** säng, lyft, komfortrullstol, elektrisk arbetsstol, duschvagn, upprensningrullstol, manuped, eldriven arm- och/eller bentränare, cykel, ståstöd, tippbräda, gåstol, elgåbord samt eldriven rullstol.

### **Alternativ 1: Patienten har hjälpmedel från HMS som hämtas i hemmet**

1. Arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut skriver hämtorder för återlämning av hjälpmedel på webben direkt i HMS eget program Sesam. Glöm inte att inkludera eventuell relevant info (exempelvis dödsdatum).
2. Hjälpmedelstekniker på HMS kontaktar patient/närstående och bokar tid för hämtning av hjälpmedel.

### **Alternativ 2: Patienten har hjälpmedel från HMS och/eller HMC som inte hämtas i hemmet**

1. Arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut skriver ut hjälpmedelslistan och skickar förtryckt brev till patient/närstående med information om att de kan lämna in HMS hjälpmedel till HMS på Kardanvägen 15 och HMC:s hjälpmedel till något av buffertförråden alternativt till HMC på sjukhuset i Varberg.
2. Efter två månader kontrollerar arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut att hyrhjälpmedlen från HMC har returnerats.

### **Alternativ 3: Patienten har hjälpmedel från HMS som hämtas i hemmet samt hjälpmedel från HMC som inte hämtas i hemmet**

1. Arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut skriver hämtorder för återlämning av hjälpmedel på webben direkt i HMS eget program Sesam. Hämtordern ska även innehålla ett meddelande om vilka övriga hjälpmedel patienten har tillhörande HMC. Om förskrivaren har pratat med patient/närstående ska eventuella överenskommelser förmedlas så HMS får kännedom om detta.
2. Hjälpmedelstekniker på HMS kontaktar patient/närstående och bokar tid för hämtning av hjälpmedel samt informerar om att de mindre hjälpmedlen tillhörande HMC ska återlämnas på något av buffertförråden alternativt till HMC på sjukhuset i Varberg.
3. Om patienten uppger att de inte kan återlämna hjälpmedlet hänvisar hjälpmedelstekniker till ansvarig förskrivare.
4. Efter två månader kontrollerar arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut att hyrhjälpmedlen från HMC har returnerats.

### **Alternativ 4: Patienten har hjälpmedel från HMS som inte hämtas i hemmet samt hjälpmedel från HMC som hämtas i hemmet**

1. Arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut ringer upp patient/närstående och meddelar att HMC kommer kontakta dem gällande hämtning av sina hjälpmedel medan de hjälpmedel som kommer från HMS kan återlämnas till Kardanvägen 15 alternativt kasseras.
2. Arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut skriver hämtorder för återlämning av hjälpmedel på webben via HMC program webSesam.

### **Alternativ 5: Patienten har hjälpmedel från HMC som hämtas i hemmet**

1. Arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut skriver hämtorder för återlämning av hjälpmedel på webben via HMC program webSesam.

## **Alternativ 6: Patienten har hjälpmedel från både HMS och HMC som hämtas i hemmet**

1. Arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut ringer upp patient/närstående och meddelar att både HMS och HMC kommer kontakta dem gällande hämtning av sina respektive hjälpmedel.
2. Arbetsterapeut eller sjukgymnast/fysioterapeut skriver hämtorder i Sesam (för HMS hjälpmedel) samt i webSesam (för HMC hjälpmedel).
3. Hjälpmedelstekniker på HMS kontaktar patient/närstående och bokar tid för hämtning av hjälpmedel.

### **Hyrhjälpmedel som inte återlämnas**

Om en patient/närstående uppger att de inte har någon möjlighet att lämna tillbaka hyrhjälpmedel tillhörande HMC (som inte omfattas av hämtning i hemmet) får detta lösas individuellt från fall till fall.

Förskrivaren ska i dessa situationer se till så hyrhjälpmedlet återlämnas på det sätt som är mest kostnadseffektivt, antingen genom att hämta det själv eller skicka en beställning på transport.

HMC erbjuder hämtning av hjälpmedel mot en kostnad på 450: - eller 720: - (den högre summan avser hjälpmedel som kräver två personer vid hämtningen). Kostnaden debiteras VHT. Beställningsblankett finns på HMC hemsida.

Hyreskostnaden debiteras kontinuerligt tills hjälpmedlet har återlämnats. Vid dödsfall avslutar HMC debiteringen efter 3 månader.

HMS hämtar alla sina hyrhjälpmedel så där uppstår inte situationen.

### **Återlämning av köphjälpmedel**

Det är enbart hyreshjälpmedel som omfattas av rutinen för återlämning. Hjälpmedel som debiteras som en engångskostnad får gärna återlämnas men de kommer inte att hämtas i hemmet.

Om patienten inte vill/kan återlämna dessa hjälpmedel kan de kasseras när behovet upphört.

## **Upphörande av förskrivning**

Om patienten väljer att behålla hjälpmedlet trots att förskrivningen upphör ska förskrivaren kontakta produktansvarig hjälpmedelskonsulent på HMC för besked om fortsatt handläggning.

Om det gäller ett hjälpmedel från HMS ska förskrivaren kontakta sin ansvarige chef.

## **Flytt av hjälpmedel**

Vid flytt från en adress till en annan ska den enskilde själv flytta med sina aktuella hjälpmedel. (ej säng eller fastmonterade hjälpmedel). Detta gäller även vid flytt till/från särskilt boende/korttidsboende.

HMS kan vid behov flytta vissa av sina hyrhjälpmedel (säng eller taklyft) från en adress till en annan. De föredrar dock att man gör en ny förskrivning istället eftersom de då kan installera hjälpmedlet i lugn och ro och slipper göra nedmontering och uppmontering samma dag som flytten sker.

HMC flyttar inte förskrivna hjälpmedel från en adress till en annan. De kan dock flytta hyrhjälpmedel tillhörande dem mot en kostnad (debiteras VHT), se ytterligare information under avsnittet hjälpmedel som inte återlämnas.

## Skötsel och rengöring av hjälpmedel

Det är viktigt att ha patientsäkerheten för ögonen också vid hantering av hjälpmedel. Det finns annars risk att man medverkar till smittspridning bland redan sköra grupper samt utsätter sig själv och andra för risker i arbetsmiljön.

Den som har ett hjälpmedel ansvarar för daglig skötsel och rengöring under hela låneperioden.

I de fall då patienten inte kan ombesörja detta själv ansvarar baspersonalen för att bistå med underhållsrengöring. Detta gäller alla typer av hjälpmedel inklusive grundutrustning på särskilt boende (exempelvis säng/lift).

Basala hygienrutiner ska alltid tillämpas vid rengöring och desinfektion av hjälpmedel.

Om underhållsrengöringen har skötts som den ska behövs ingen ytterligare rengöring vid retur av hjälpmedel efter dödsfall.

Hjälpmedel som ska repareras eller återlämnas till HMS och HMC ska vara synligt rena.

Hjälpmedlen genomgår alltid en slutlig rekonditionering på HMS och HMC innan de kan lämnas ut till en ny patient.

**Ytterligare info finns här:** [Omhändertagande av hjälpmedel](#)

Ovanstående dokument innehåller utförliga instruktioner för hantering och rengöring av hjälpmedel. Dokumentet gäller för alla halländska kommuner samt Region Halland.

Sist i handboken finns även en bilaga gällande [skötsel av rullstol](#).

### **Vid frågeställningar, kontakta:**

- Vårdhygien Halland, 0340-48 17 08, 035-13 18 39
- Rekonditioneringen, Hjälpmedelscentrum i Halmstad, 010-476 19 30
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska, Varbergs kommun 0340-88496
- Medicinskt ansvarig för rehabilitering, Varbergs kommun 0340-697193

## Transport av rena och begagnade hjälpmedel

Rena och begagnade hjälpmedel kan transporteras i samma fordon samtidigt. Önskvärt är dock att man försöker ställa dem åtskilda i fordonet under transporten.

Basala hygienrutiner ska alltid tillämpas vid transport av hjälpmedel.

Rengjorda hjälpmedel behöver inte plastas in innan transport.

## Tillfälligt lån av hjälpmedel – utomlänspatient

Patienter som vistas tillfälligt i Varbergs kommun ska i möjligaste mån ta med de hjälpmedel som de behöver under vistelsen.

Om hjälpmedlet inte går att ta med från hemorten kan patienten få ett tillfälligt lån via HMC. Läs mer [här](#) (region Hallands info på 1177.se).

Om patienten har behov av hjälpmedel som inte omfattas av HMC tillfälliga lån kan förskrivning bli aktuell. Hemkommunen ska då godkänna att de tar denna kostnad. Mer information och blanketter finns på Region Hallands extranät.

HMS tillhandahåller inga hjälpmedel till utomlänspatienter.

## Kontaktuppgifter HMS (Hjälpmedelsservice)

Observera att kontakt med HMS för **beställning eller återlämning av hjälpmedel** alltid ska ske elektroniskt via programmet Sesam eller den elektroniska beställningsblanketten.

Kontakt gällande **reparationer** ska också ske via elektronisk blankett förutom vid akutfall som måste åtgärdas omgående.

### De elektroniska blanketterna hittar du här:

- Beställning av hjälpmedel - <https://service.varberg.se/hms>
- Reparation/återlämning av hjälpmedel - <https://service.varberg.se/hms2>

För övriga frågor nås hjälpmedelsteknikerna på HMS via:

**E-post:** [hjsservice@varberg.se](mailto:hjsservice@varberg.se)

**Telefon:** 0340 – 88 917 (vardagar 8:00-16:00)

**Adress:** Kardanvägen 15, 432 32 VARBERG

**Jour:** 0340 – 88 917 (lördag, söndag och helgdag 9:00-14.00)

OBS! Jouren ska endast kontaktas när ett hjälpmedel är helt ur funktion, inget annat hjälpmedel går att använda eller det finns risk för patientens säkerhet.

## Kontaktuppgifter HMC (Hjälpmedelscentrum)

Kontakt med HMC för beställning och hämtning av hjälpmedel sker i första hand elektroniskt via programmet webSesam

**Telefon Halmstad/Varberg:** 010 – 476 19 30 (vardagar 8:00-16:00)

**Jour:** 035 – 13 10 00 (lördag, söndag och helgdag 8:00-16.00) begär jour hjälpmedel

OBS! Jouren ska enbart kontaktas i akuta situationer (främst gällande säng, lyft och EP-larm) då patienten inte klarar sig till nästkommande vardag.

# Bilagor

## Bilaga 1 - Förteckning HMS hjälpmedelssortiment

Vissa av hjälpmedlen har specifika förskrivningsrutiner, klicka på artikeln för att se vad som gäller för just det hjälpmedlet.

Sist finns även några specifika förskrivningsrutiner för hjälpmedel från HMC buffertförråd.

<b>Hjälpmedel - Grundutrustning särskilt boende</b> (Dessa hjälpmedel kan även förskrivas till patient i ordinärt boende, VHT har då alltid kostnadsansvaret)	<b>Förskrivare</b> A, S, SSK*	<b>Beställs av hjälpmedels-ansvarig</b>	<b>Hyra/mån Engångs-kostnad</b>	<b>Kostnads-ansvar (SäBo)</b>
<a href="#">Hygienstol på hjul med tillbehör ex bäcken, mjuksits</a>	A, S, SSK	Nej	71: -	EC
<a href="#">Vinkelställbar hygienstol på hjul med tillbehör (ex. bäcken)</a>	A, S, SSK	Nej	137: -	EC
Duschvagn inkl. kudde	A, S	Nej	410: -	EC
<a href="#">Vårdsäng inklusive tillbehör (ex. uppresningshandtag, dävert). Bredd 90 cm</a>	A, S	Nej	199: -	EC
<a href="#">Special vårdsäng inklusive tillbehör (ex. uppresnings-handtag, dävert). Bredd 90 eller 105 cm. Låg eller hög</a>	A, S	Nej	302: -	EC
<a href="#">Madrass till vårdsäng</a>	A, SSK **	Ja	52: -	EC
<a href="#">Förhöjd grind till säng</a>	SSK	Nej	100: -	EC
<a href="#">Grindskydd standard grind</a>	SSK	Ja	0-pris	-
<a href="#">Grindskydd förhöjd grind</a>	SSK	Nej	0-pris	-
<a href="#">Vridplatta med uppresningsstöd (Turner)</a>	A, S	Nej	67: -	EC
<a href="#">Magstödsstol (matningsstol)</a>	A, S	Ja	70: -	EC
<a href="#">Stollyft</a>	A, S	Ja	53: -	EC
<a href="#">Personlyft, mobil golvlyft</a>	A, S	Nej	213: -	EC
<a href="#">Personlyft fristående båge exkl. lyftmotor</a>	A, S	Nej	156: -	EC
<a href="#">Lyftsele</a>	A, S	Nej	25: -	EC
<a href="#">Stålyft</a>	A, S	Nej	200: -	EC
<a href="#">Lyftmotor, till personlyft tak/fristående båge</a>	A, S	Nej	225: -	EC
<a href="#">Fleximove förflyttning</a>	A, S	Ja	600: - (engångs)	EC
<a href="#">Vendelalyft</a>	A, S	Ja	250: - (engångs)	EC
<a href="#">Vårdbälte</a>	A, S	Ja	660: - (engångs)	EC
<a href="#">Bertil Platta</a>	A, S	Ja	321: - (engångs)	EC
<a href="#">Antislip</a>	A, S	Ja	46: - (engångs)	EC
Posey fallskyddsmatta (om det finns i lager)	A, S, SSK	Nej	124: -	EC
<b>Ingår i grundutrustning särskilt boende men förskrivaren beställer från HMC, hjälpmedelsansvarig från HMS</b>				
<a href="#">Glidlakan</a>	A, S, SSK	Ja	200: - (engångs)	EC
<a href="#">Duschpall med rygg och armstöd</a>	A, SSK	Ja	648: - (engångs)	EC

Ingår i grundutrustning särskilt boende – kan endast förskrivas/beställas till särskilt boende				
<a href="#">Transportrullstol inkl. dyna</a> (Obs! endast till enheten, ej individuell)	A, S	Ja	124: -	EC
<a href="#">Vårdaggregat Lille Viking, hjälpmotor till manuell rullstol</a> (till enhetens transportrullstol, ej individuell)	A, S	Ja	250: -	EC
<a href="#">Hjälpmedel i matsituation</a> : gaffel, kniv, sked, pipmugg, pet-emot, antihalkunderlag (ange mått).	A, S	Ja	125: -/st (engångs)	EC
<b>Hjälpmedel - Övriga hjälpmedel i ordinärt / särskilt boende</b>	<b>Förskrivare</b> A, S, SSK*	<b>Beställs av</b> hjälpmedels ansvarig	<b>Hyra/mån</b> Engångs- kostnad	<b>Kostnads-</b> ansvarig
<a href="#">Madrass standard samt förebyggande sårgrad 1 eller 2</a> (85, 90 eller 105 cm)	SSK, A***	Nej	52: -	VHT
Elektriskt sängryggstöd, 90 eller 105 cm	A, S	Nej	63: -	VHT
Sänglyft	A, S	Nej	110: -	VHT
<a href="#">TF Soft hæl med tillhörande pump</a>	SSK	Nej	410: - (engångs)	VHT
Return överförlyftningsplattform	A, S	Nej	87: -	VHT
Returnbelt	A, S	Nej	600: - (engångs)	VHT
Readyslide	A, S	Nej	420: - (engångs)	VHT
Coxitdyna – utgående artikel	A, S	Nej	250: - (engångs)	VHT
Beg. förhöjningsben (om det finns i lager)	A, S, SSK	Nej	150: -/set (engångs)	VHT
Beg. glidbräda, 60 eller 75 cm (om det finns i lager)	A, S	Nej	200: - (engångs)	VHT
Beg. Betastöd (om det finns i lager)	A, S	Nej	200: - (engångs)	VHT
Beg. Kvadrant (om det finns i lager)	A, S	Nej	153: - (engångs)	VHT
Beg. manuped (om det finns i lager)	A, S	Nej	175: -	VHT
<a href="#">Beg. tyngdtäcke</a> (om det finns i lager)	A, S	Nej	1500: - (engångs)	VHT
Beg. fristående dävert (om det finns i lager)	A, S	Nej	1000: - (engångs)	VHT
Beg. positioneringskudde (om det finns i lager)	A, S	Nej	500: - (engångs)	VHT

\* A = Arbetsterapeut

S = Sjukgymnast/fysioterapeut

SSK = Sjuksköterska

\*\* Säng som levereras från HMS innehåller en madrass

\*\*\*Arbetsterapeut kan förskriva trycksårsförebyggande madrass efter samråd med ssk

Specifika förskrivningsrutiner hjälpmedel HMC buffertförråd
<a href="#">Gånghjälpmedel</a>
<a href="#">Antidecubitusdyna till rullstol</a>



## Bilaga 2 - Förteckning buffertförråd på Kardanvägen 15, HMC och HMS

Följande hjälpmedel ska finnas i buffertförrådet på Kardanvägen 15. Observera att det i detta förråd finns dels akuthjälpmiddel tillhörande HMS och dels akuthjälpmiddel tillhörande HMC.

Förskrivning ska utföras snarast efter att hjälpmedlet tagits annars fylls inte förråden på. Ange på förskrivningen att hjälpmedlet redan är uttaget samt från vilket förråd uttaget gjordes.

### Hjälpmiddel i HMS buffertförråd

Lyftselar och tillbehör	Antal
Universal lyftsele från Liko -med förstyvade bendelar	S: 1 st M: 1 st L: 1 st
Originalsele med hög rygg från Liko -med förstyvade bendelar	S: 1 st M: 1 st L: 1 st
Förlängningsband för Liko lyftselar -korta 12 cm och långa 22 cm – gröna	20 st av varje
Märkningstillbehör för Liko lyftselar -ögleclips, 4st per förpackning – röda	4 st fp
<b>Vårdbälte</b>	
Hug från Handicare	S: 1 st M: 1 st L: 1 st
<b>Övrigt</b>	
Hygienstol standard med bäcken och mjuksits	1 st
Förhöjningsklossar Magnum och Liljan*	8 st
Turner vridplatta med uppresningsstöd	1 st

### Hjälpmiddel i HMC buffertförråd (lager 510)

Artikelnr	Hjälpmiddel	Antal
37131	Duschstol Swift med armstöd. *	3 st
37132	Ryggstöd duschstol Swift grå*	3 st
10034	Toaförhöjare Hi-Loo, 10 cm med armstöd. 150 kg brukarvikt	3 st
10033	Toaförhöjare Hi-Loo, 6 cm med armstöd. 150 kg brukarvikt	3 st
13941	Badbräda Fresh 69 cm utan handtag*	2 st
13942	Handtag Fresh orange*	2 st
31309	Toalettförhöjning Supporter, 2 cm med armstöd, 150 kg brukarvikt*	2 st
10024	Stolchassi Kombinerar stapelbar med toaletsits och stänkskydd*	3 st
19168	Hink till toaförhöjning*	2 st
36123	Rollator Rebel 62	3 st
32023	Rullstol Cross I B45 Dj40 kund	1 st
20201	Sittdyna ROHO Quadro Select Högprofil, 44 x 43 cm	1 st
18246	Lyftbåge fristående	1 st
36780	Glidlakan*	2 st
37114	Madrasspump CuroCell Nova standard	2 st

\* Vid akuta behov har sjuksköterska förskrivningsrätt på markerade hjälpmedel

## Bilaga 3 - Checklista för patientsäkert arbete, riktat till baspersonal

### Personlyftar

- Följ bruksanvisningen för lyften och lär dig eventuell nödstoppsfunktion.
- Placera selen på det sätt arbetsterapeut/sjukgymnast/fysioterapeut informerat om.
- Var alltid två personal, en sköter lyften och en ansvarar för patienten och selen.
- Sträva efter att patienten ska vara så delaktig som det är möjligt och informera dem kontinuerligt under hela lyftet.
- Kontrollera att selen inte är skadad/sliten.
- Kontrollera att öglorna sitter ordentligt fast i bygeln.
- Lyft aldrig patienten högre än nödvändigt.
- Ha aldrig en mobil lyfts bromsar tillslagna - lyften ska kunna röra sig fritt under hela lyftet.
- Kör lyften så korta sträckor som möjligt
- När patienten ska komma rätt från lyft till rullstol/hygienstol underlättar det om man tiltar stolen bakåt, trycker på knäna alt. selens framkant eller ber patienten ta tag i armstöden på stolen.
- Selar som inte är gjorda för att sitta kvar på (följ instruktion ifrån leg personal) ska omedelbar tas bort efter genomfört lyft.
- Var noga med att lyftselar inte förväxlas mellan patienter.
- Återlämna selen omgående om inte etiketter är tydliga eller om behovet upphört.
- Kontakta förskrivaren om selen inte verkar passa längre.
- Ladda lyften regelbundet, minst 6 timmar per gång, utse laddningsansvarig.
- Ladda ej i våtutrymme.
- Rengör regelbundet, använd ej rengöringsmedel som innehåller fenol eller klor.

### Hygienstolar

- Följ bruksanvisningen
- Om tippbar hygienstol används ska alltid nackstöd finnas monterat på stolen.
- Vid användande se till att hjulen är ställda så att största möjliga understödsyta uppnås.
- Observera att om patienten lutar sig framåt, för att t.ex. tvätta/torka sig om fötterna finns viss risk för framåttippning av stolen.
- Backa över hinder som t.ex. trösklar och mattkanter.
- Rengör regelbundet, tänk på infektionsrisken.

### Sängar

- Följ bruksanvisningen.
- Lämna alltid sängen i lägsta läge när patienten lämnas ensam i sängen
- Om förvirrad eller orolig patient använder sängen kontakta arbetsterapeut för bedömning av vilka funktioner på manöverdosan som ska användas. Det går att spärra funktioner i reglaget.
- Använd bara grind om patientmedgivande finns. Detta ska dokumenteras, kontakta sjuksköterska för förskrivning.
- Använd förhöjda grindar enligt bruksanvisning.
- Lyftbåge får endast användas då handtaget befinner sig i fast läge. Undantag för Protonsängar som har rörlig båge inom sängytan.
- För patient som har hjärt-kärlsjukdom ska regelbunden höjning/sänkning av fotända ske i samråd med sjuksköterska

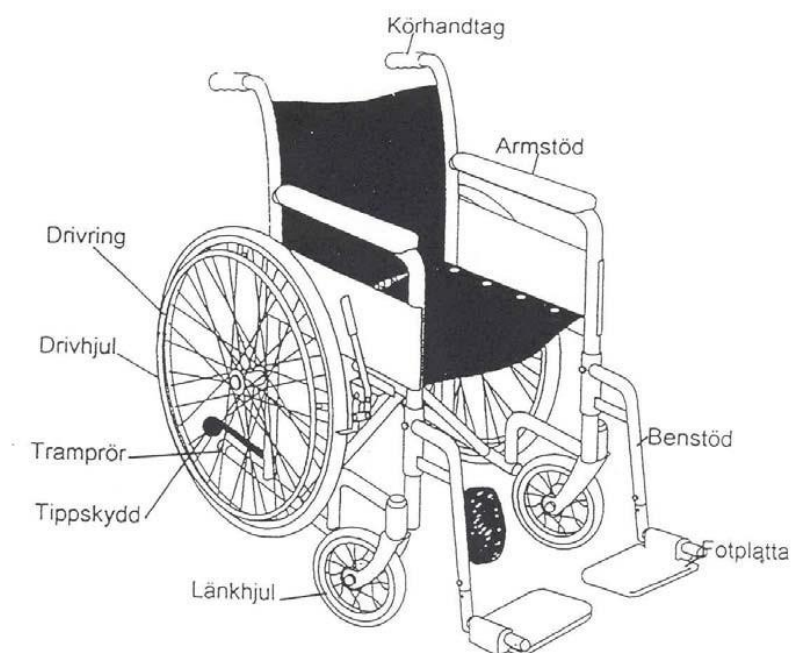
## Bilaga 4 - Skötsel av rullstol

Regelbunden skötsel av rullstolen förebygger besvärliga och tidsödande reparationer.

Den som har en rullstol ansvarar för daglig skötsel och rengöring under hela låneperioden.

I de fall då patienten inte kan ombesörja detta själv ansvarar baspersonalen för att bistå med underhållsrengöring samt rengöring inför retur/reparation av rullstolen.

- Ta del av bruksanvisning. Anvisningar för hopfällning, lyft, färd i bil mm.
- Torka med fuktig trasa, använd diskmedel om det behövs – torka torrt!
- Håll navet fria från damm, hår eller annan smuts.
- Rengör länkhjul med jämna mellanrum.
- Tvätt av klädsel, se märkning på klädsel.
- De flesta rullstolar är utrustade med massiva däck. Om däcken är luftpumpade se till att däcken är välpumpade. HMS/HMC pumpar ej däcken
- Smörj försiktigt med symaskinsolja i broms, i kryssets leder och på teleskoprören.
- Torka genast av stolen om den utsatts för väta.
- Förvara rullstolen i rumstemperatur på fuktfritt ställe.



## Bilaga 5 - Förskrivnings- och användarrutiner

- [Hygienstol](#)
- [Duschpall](#)
- [Glidlakan](#)
- [Säng](#)
- [Grind & grindförhöjning](#)
- [Madrass](#)
- [TF soft hälskydd](#)
- [Antidecubitusdyna till rullstol](#)
- [Personlyft](#)
- [Vridplatta - Turner](#)
- [Gånghjälpmedel](#)
- [Rollator](#)
- [Magstödsstol – matningsstol](#)
- [Stollyft](#)
- [Antislip](#)
- [Vårdbälte - Flexibelt](#)
- [Fleximove](#)
- [Vendelalyft](#)
- [Bertilplatta](#)
- [Transportrullstol och hjälpmotor](#)
- [Hjälpmedel i matsituationen](#)
- [Bolltäcke - tyngdtäcke](#)

### Hygienstol

Hygienstol på hjul.

Det finns flera modeller i verksamheten.

Hygienstol på hjul förskrivs av arbetsterapeut via Hjälpmedelsservice.

Vid förskrivning ingår armstöd och benstöd inklusive fotplattor.  
Ange sitthöjd om hygienstolen ska användas över toalettstol.

Standardmodellen har ingen tiltfunktion och fast vinkel mellan ryggstöd.  
En annan modell har tiltfunktion. Till denna ska alltid nackstöd användas.

Tillbehör till modellerna finns och förskrivs av arbetsterapeut.  
Exempel på tillbehör är mjuksits, bäcken, bålstöd, positioneringsbälte.

Om patienten har behov av en öppnare vinkel mellan ryggstöd och sits kan hygienstol från Hjälpmedelscentrum förskrivas.

## Duschpall

Duschpall kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Duschpallen är fristående och används vid dusch/toalett för att ge ett bra sittande.

Duschpall förskrivs av arbetsterapeut via Hjälpmedelscentrum till brukare i ordinärt boende.



## Glidlakan

Glidlakan kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Används för patient som har svårt att vända sig i sängen.

Lägg ett draglakan ovanpå för att underlätta för personal vid förflyttning/vändning.

Storlek 100 x 200 cm.

Glidlakan förskrivs av sjuksköterska, arbetsterapeut eller fysioterapeut via Hjälpmedelscentrum till brukare i ordinärt boende.

Det finns flera varianter hos hjälpmedelscentrum, EasyRoll med artikelnummer 36780 är jämförbar med de glidlakan som finns hos HMS (100 x 190 cm).



## Säng

Det finns flera modeller av sängar i verksamheten och dessa förskrivs och levereras till största delen via Hjälpmedelsservice. Undantag är personer som man tror kommer bli utskrivna inom en snar framtid.

Boendeenheterna inom äldreomsorgen är utrustade med motoriserade sängar.

Ställbar säng i ordinärt boende förskrivs av arbetsterapeut.

Standardbredden är 85 - 90 cm. Vid behov kan sängen förlängas.

Om det finns behov av lågsäng eller bredare säng än standard kan detta förskrivas av arbetsterapeut efter godkännande av kostnadsansvarig för hjälpmedelsbudget. Tänk på att bredare säng kan innebära sämre arbetsställning för hjälparen.

Om patienten får en vårdssäng innehåller den en standardmadrass.

Madrass, grind och grindskydd har särskilda förskrivnings- och beställningsrutiner (se info under respektive artikel). Det finns även möjlighet att samordna leveranser – förskrivarna måste då kommunicera med varandra och informera HMS.

Sängtillbehör (förutom madrass, grind/grindskydd) förskrivs alltid av arbetsterapeut. Ange alltid sängens individnummer vid beställning av tillbehör.

Sängen ska lämnas i lägsta läget när patienten lämnas ensam i sängen.

Om en förvirrad eller orolig patient använder sängen kan funktioner i manöverdosan kopplas bort.

Lyftbåge får endast användas då handtaget befinner sig i fast läge. Protonsängar som har en rörlig båge inom sängytan undantas.

För patienter som har hjärt-kärlsjukdom ska regelbunden höjning/sänkning av fotända ske i samråd med sjuksköterska.

Tänk på att justerbar ryggstödsdel kan innebära ökad risk för trycksår/skjuv.

Avsaknad av säng som uppfyller normal standard berättigar inte till förskrivning.

Säng i vuxenmodell ska inte användas av patient vars kroppsstorlek motsvarar en 12-åring eller mindre, utan att en individuell dokumenterad utprovning sker av eventuella risker.

Vid förskrivning se även information hos respektive leverantör.

### **Återlämning/nedmontering i samband med leverans av säng**

Om återlämning av elsängryggstöd eller nedmontering stödhandtag på befintlig privat säng är aktuellt i samband med förskrivning av säng kan HMS åta sig nedmontering och återlämning till HMC.

Kopia av hjälpmedelslista från webSesam ska då sändas med vid förskrivningen.

Ovanstående gäller endast i samband med leverans av säng från HMS till patienten.

## Grind & grindförhöjning

Grind, grindförhöjning och grindskydd (standard eller förhöjd) förskrivs av sjuksköterska.

Grindskydd till standardgrind kan också beställas av hjälpmedelsansvarig.

Grind får endast användas om patientmedgivande finns. Syftet med grinden samt att patientmedgivande finns måste dokumenteras i journalen. För mer information, se [riktlinje skyddsåtgärder](#).

För att sänggrinden ska räknas som en godkänd grind ska avståndet mellan madrass och sänggrindens överkant vara minst 22 cm. Om avståndet inte är tillräckligt kan sjuksköterskan förskriva grindförhöjningar.

Syftet med grinden är avgörande för att bedöma om man kan frångå kravet på 22 cm eller inte. Om patienten exempelvis enbart använder grinden för att underlätta lägesändringar så är det kanske inte nödvändigt att höjdmåttet uppfylls.

Om personen behöver en **godkänd** grind i kombination med en luftmadrass måste sjuksköterskan alltid förskriva en grindförhöjning. Annars kommer ordinarie grind bli för låg oavsett sängmodell och höjd på underliggande madrass.

På den gamla modellen av sängar (**Comfort 2000** – standardsäng på så gott som alla boendena) måste grindförhöjningen monteras bort varje gång grinden sänks ner. Den måste även placeras rätt varje gång man monterar tillbaka den (längst upp mot huvudgaveln eller längst ner mot fotändan). Det är du som förskrivare som är ansvarig för att se till så att personalen hanterar grind/grindförhöjning på rätt sätt.

På den nya modellen av sängar (**Qvintett** – standardsäng om patienten bor hemma) kan grindförhöjningen sitta kvar när grinden sänks ner.



Qvintett Säng



Qvintett grindförhöjning



Comfort 2000 säng inkl. grindförhöjning



Grindförhöjningen till den nya Qvintett sängen är lägre än den till Comfortsängen. Detta gör att om personen behöver en luftmadrass och en **godkänd grind med grindförhöjning** får den underliggande madrassen vara högst 6 cm annars blir avståndet för lågt.

Har personen en Comfort 2000 säng kan man välja vilken underliggande madrass som helst (bör dock undvika 6 cm).

### Stöd vid förskrivning av grind och madrass

Börja alltid med att ställa följande frågor:

1. Behöver patienten **godkänd** grind (minst 22 cm)?
2. Behöver patienten en luftmadrass eller räcker det med vanlig madrass (standard, grad 1 eller grad 2)?
3. Vilken sängmodell har patienten? (Avgörande fråga om det finns behov av godkänd grind)

#### Svar - inget behov av godkänd grind eller luftmadrass

Förskriv den madrass (ej 6 cm) som bäst uppfyller patientens behov och sängens storlek. Madrass som klarar minst sårgrad 1 är att föredra framför standardmadrass.

---

#### Svar - inget behov av godkänd grind men däremot behov av luftmadrass

Förskriv en underliggande madrass (ej 6 cm) som passar sängens storlek. Eftersom det ska ligga en luftmadrass ovanpå fungerar standardmadrass **men** om du är tveksam till om luftmadrass kommer fungera i längden kan det vara bättre att välja en underliggande madrass som klarar minst sårgrad 1.

---

#### Svar – behov av godkänd grind men inte något behov av luftmadrass

Förskriv den madrass (ej 6 cm) som bäst uppfyller patientens behov och sängens storlek. Madrass som klarar minst sårgrad 1 är att föredra framför standardmadrass.

---

#### Svar – behov av godkänd grind och luftmadrass. Har en Comfort 2000 säng

Förskriv en underliggande madrass (ej 6 cm) som passar sängens storlek. Eftersom det ska ligga en luftmadrass ovanpå fungerar standardmadrass **men** om du är tveksam till om luftmadrass kommer fungera i längden kan det vara bättre att välja en underliggande madrass som klarar minst sårgrad 1.

Förskriv grindförhöjningar (krav!) och ev. grindsydd.

Instruera personalen i placering och av/på montering (grindförhöjningen på Comfort 2000 sängen måste tas bort vid varje sänkning av grinden).

---

#### Svar – behov av godkänd grind och luftmadrass. Har en Qvintett säng

Förskriv en 6 cm underliggande madrass (enda madrass som ger godkänd grindhöjd i en Qvintettsäng).

Förskriv grindförhöjning (krav!) och ev. grindsydd.

Grindförhöjningen på en Qvintett säng kan sitta på när grinden sänks.

OBS! Madrassen måste bytas ut om/när patienten inte längre behöver en luftmadrass.

---



## Madrass

### Standardmadrass

Standardmadrass förskrivs via Hjälpmedelsservice, se sortiment på nästa sida. Observera vilken madrass som passar till vilken säng. Om patienten får en vårsäng innehåller den en standardmadrass.

Standardmadrass förskrivs av sjuksköterska eller arbetsterapeut i samråd med sjuksköterska.

De finns i två höjder 6 och 10 cm.

Den 6 cm höga madrassen får inte användas för sig själv utan enbart som en underliggande madrass till en luftmadrass och då **endast när patienten har en Qvintett säng i kombination med behov av godkända grindar.**

Om sänggrind används får inte höjdskillnad mellan madrass och sänggrindens överkant understiga 22 cm, se mer info i avsnittet grind & grindförhöjning.

Om förlängd säng används kan sjuksköterskan vid behov beställa förlängningsdel till standardmadrass. Ange då sängens individnummer.

Sjuksköterska och arbetsterapeut kan vid behov samordna aktuell förskrivning så att madrass och säng levereras samtidigt. Detta ska meddelas till HMS.

### Antidecubitusmadrass

Antidecubitusmadrass (skumgummi eller luft) förskrivs av sjuksköterska.

Antidecubitusmadrass i skumgummi (upp till sårgrad 1 enligt Nortonskalan) förskrivs via HMS, se sortiment på nästa sida. Observera vilken madrass som passar till vilken säng.

Madrasser från HMS körs alltid hem till patienten.

Antidecubitusmadrass med luft förskrivs via HMC. Observera att madrasser från HMC inte levereras hem till patienten utan dessa får köras ut av sjuksköterskan (om man inte kommit överens om en samleverans).

Om personen har behov av en antidecubitusmadrass med luft ska det även förskrivas en underliggande madrass.

**Om patienten har en Qvintett säng i kombination med behov av godkända grindar ska en 6 cm underliggande madrass förskrivas.** Om patienten har en Comfort 2000 säng eller då det inte finns behov av godkänd grind ska man inte välja 6 cm madrassen, se *stöd vid förskrivning av madrass och grind* på föregående sida.

Om personen har behov av en **godkänd** grind i kombination med en antidecubitusmadrass med luft måste en grindförhöjning också ordinerars eftersom ordinarie grind blir för låg.

Tänk på att en antidecubitusmadrass kan minska patientens rörelseförmåga i sängen. Var noga med att ställa in luftväxlande antidecubitusmadrass med rätt tryck. Ta hänsyn till om patienten ofta sitter i sängen med höjt ryggstöd.

Ändra läge regelbundet även om antidecubitusmadrass används. Minst var tredje timme.

## Madrasser i sortiment hos Hjälpmedelsservice (fr.o.m. 2015-02-16)

Madrasstyp	Leverantör	Produktnamn	Mått	Pris	Passar till sängar
Standard	Järven Plast & Smide AB	Melissa 10 med RXH hygienöverdrag	85x195 cm	950 kr	Sängar från Comfort System
Standard	Järven Plast & Smide AB	Melissa 10 med RXH hygienöverdrag	85x205 cm	950 kr	Sängar från Comfort System
Standard	Invacare AB	<a href="#">Dacapo Basic</a>	90x200 cm	1055 kr	Sängar från Proton, Probed, EVABED, EZZ
Standard	Invacare AB	<a href="#">Dacapo Basic</a>	90x215 cm	1541 kr	Sängar från Proton, Probed, EVABED, EZZ
Låg Standard	Comfort System Scandinavia AB	<a href="#">Prima</a> Kan enbart användas i kombination med HMC:s madrasser	85x200x6 cm	790 kr	Sängar från Comfort system
Trycksårspåbyggande upp till sårgrad 1 enligt Nortonskalan	Comfort System Scandinavia AB	<a href="#">Eco Soft</a>	90x200 cm	1650 kr	Sängar från Proton, Probed, EVABED, EZZ
Trycksårspåbyggande upp till sårgrad 1 enligt Nortonskalan	Comfort System Scandinavia AB	<a href="#">Eco Soft</a>	90x215 cm	1750 kr	Sängar från Proton, Probed, EVABED, EZZ
Trycksårspåbyggande upp till sårgrad 1 enligt Nortonskalan	Comfort System Scandinavia AB	<a href="#">Eco Soft</a>	85x195 cm	1490 kr	Sängar från Comfort System
Trycksårspåbyggande upp till sårgrad 1 enligt Nortonskalan	Comfort System Scandinavia AB	<a href="#">Eco Soft</a>	85x205 cm	1590 kr	Sängar från Comfort System

### TF Soft hälskydd

Hälskydd förskrivs av sjuksköterska.

Hälskydd TF Soft Häl förskrivs via HMS, övriga hälskydd förskrivs via HMC.

Hälskydd levereras till HMS respektive HMC leveransadress. Sjuksköterska får sedan hämta hälskyddet där och köra ut det till mottagaren.

Man kan även höja fotändan på sängen vilket avlastar hämlarna.



### TF Soft Häl

Tryckavlastning för häl och underben. Unik genom att vara en uppblåsbar dyna som fastsättes enkelt med flikar som viks runt madrassen. För total avlastning av hälar med rodnad/sår, positionera dynan så att hälen kommer utanför. En TSU produkt.

Passar också utmärkt som underbensförhöjning och ger en skön avlastning.

### Antidecubitusdyna till rullstol

Antidecubitusdyna till rullstol förskrivs via HMC av arbetsterapeut.

Det finns tryckfördelande och tryckavlastande sittdynor i sortiment.

## **Roho Quadro Select - tryckavlastande sittdyna för högriskpatienter**

- Använd alltid överdrag
- Dynan har en ventil för luftmängden och ett reglage ISOFLO för att ställa in olika luftmängd i de fyra luftkammarna och stabilisera.
- Ställ in rätt mängd luftmängd. Använd ”hal” plashandske.
- Om det går att röra fingrarna släpp ut lite luft. Om det inte går att röra fingrarna släpp inte ut mer luft.
- Sittytan ökar mest i början och inte så mycket i slutet.
- Lås luftventilen, ha då grön knapp på ISOFLO intryckt
- Ställ in luften i kamrarna. Ha sedan alltid låst läge, röd knapp intryckt.
- Tänk på tiltfunktionen om komfortrullstol används.

Informera baspersonalen kolla dynan dagligen när patienten sitter på den och känna att det finns luft i den. Baspersonalen ska aldrig öppna ventilen.

## **Justering av Rohodynan för att ge patienten ett bättre sittande.**

### Öppen höftvinkel

- Luta patienten fram mot bord med öppen ventil - lås och för sedan tillbaka patienten.

### Ökad sittgrop

- Håll upp benen och lås
- Lås ventilen och kolla sittbenen igen
- Kolla hamstrings vid framåtgång

### För hemiplegiker

- Tryck ner friska benet och höj upp paretiska och lås

### Bäckenskevhet

- Om flexibel justera, om fast justera inte

Använd RoHo Contour Base, format sittunderlag till Rohodynan, sparsamt. Det är lätt att lägga den felvänd i rullstolen.

**När trycksåret är läkt, bedöm om det finns fortsatt behov av Rohodyna eller om annan dyna kan förskrivas.**

## **Tryckskada och skada orsakad av inkontinens**

Tryckskada orsakas av tryck, värme, fukt och skjuvning.

Skilj på skada orsakad av tryck och skada orsakad av inkontinens. Det kan se likadana ut.

Om man testar ett rött märke gör enligt följande:

- Tryck ned tummen försiktigt på det röda området, om det blir vitt när du tar bort tummen är det förmodligen inte trycksår.
- Om området är kvarstående rött då är det trycksår. Omedelbar åtgärd behövs. Kapillärerna är skadade.

Annat tecken på inkontinenssår är att det röda inte motsvarar sittbenet och att rodnaden inte är rund utan ojämn.

Epidermis skadas ofta vid inkontinenssår, personen har rört sig fram och bak i stolen.

Inkontinensskydd ska vara så tunna som möjligt. Det finns dåligt med belägg hur mycket av tryckavlastning inkontinensskydd tar bort.

Under sommarbemanningen tänk på risk för okunskap hos vikarierande baspersonal.

Komplettera alltid hjälpmedel mot trycksår med adekvata omvårdnadsinsatser såsom lägesändringar.

Om sår har uppstått bedöm patientens behov av hel avlastning, t.ex. sidoläge i säng.

### **Personlyft**

Lyften är ett överflyttningshjälpmedel som förskrivs via HMS av arbetsterapeut eller fysioterapeut. Till lyften förskrivs en lyftsele. HMS har olika modeller i sortiment.

Vid utprovning ska ett skriftligt dokument om hur lyftselen ska användas lämnas till patient/personal.

Minst en gång per år ska förskrivaren följa upp hur överflyttningen fungerar.

Lyftmomentet ska vara så kort som möjligt. Då förflyttning med lyft innehåller flera riskmoment ska alltid två hjälpare medverka vid överflyttningen.

Det finns olika typer av personlyft: mobil lyft, taklyft, stationär fristående taklyft och uppresningslyft.

Mobil lyft med tillhörande lyftsele för akut bruk finns på alla boenden inom äldreomsorgen.

### **Lyftselar**

Lyftselar är inte gjorda för att sitta kvar på. Om detta är nödvändigt ska förskrivaren göra en särskild bedömning om ingen annan lösning är möjlig.

Tänk på att olika leverantörers storlekar på lyftselarna inte alltid är jämförbara.

Till lyftselarna finns förlängningsöglor och vissa modeller har styrband. Det finns även ögleclips för märkning av hur lyftselen ska placeras i bygeln. Dessa artiklar förskrivs med eget artikelnummer.

### **Lyftbygel**

Var noga med att välja en lyftbygel som passar patienten. Om patienten har armarna utanför lyftselen ska bygeln vara i bålbredd. Om patienten har armarna innanför lyftselen ska bygeln vara i axelbredd.

## Arbetsgång vid förskrivning av lyft från HMS – SäBo

### Fast monterad takskena/travers

Börja med att undersöka om lyftmotor finns i aktuellt rum, alternativt inom avdelningen.

- **Finns motor i rummet eller inom avdelningen?**  
Förskriv i så fall enbart lyftbygel (galge) och lyftsele till patienten. Tänk på att bredden på lyftbygeln har stor betydelse. Ange boendet som kund/betalare.
- **Finns motor inom avdelningen som behöver flyttas?**  
Eftersom motor redan finns på avdelningen behöver den inte förskrivas i Sesam. Förskriv istället enbart lyftbygel (galge) och lyftsele till patienten. Ange i kommentarsfältet vilket rum motorn ska flyttas till samt vilket rum den ska hämtas ifrån. Ange boendet som kund/betalare.
- **Finns ingen motor?**  
Förskriv motor till boendet. Välj artikelnummer 30101. Ange vilket rum den ska placeras i.  
Förskriv lyftbygel (galge) och lyftsele till patienten. Ange boendet som kund/betalare.

### Stationär fristående lyft, ex Freespan

- Förskriv motor (30101) samt lyftskena (30091) till avdelningen (vårdenhet) som mottagare, kund är boendet. Bygel samt lyftsele förskrivas till patient med boendet som betalare.
- Mät rummets bredd där skenan ska stå. Tänk på eventuella element, fönsterbrädor, garderober och golvlister.
- Mät takhöjden. Ange måtten i kommentarsfältet.
- Skenan placeras cirka 110 cm ned från sängens huvudgavel för att få en så optimal överflyttning som möjligt.

Vid behov av **golvlyft för akutbruk**, så kallad reservlyft: förskriv denna till boendet som är mottagare (vårdenhet) samt kund.

### Arbetsgång vid förskrivning av lyft från HMS – ordinärt boende

Utprovningen går till så samma sätt som på SäBo, alla hjälpmedel till patient i ordinärt boende ska dock förskrivas till patienten. Ange at/sg som betalare.

### Tips i Sesam

Om du förskriver flera hjälpmedel till en och samma patient där det ska vara olika betalare.

- Vid byte av betalare, knappa in artikelnummer och artikeln.
- Knappa in samma en gång till och ändra till rätt betalare.
- Ta bort den felaktiga, observera att artikelnumret i rutan där man skriver in artikelnumret måste vara borta.
- Spara. Kontrollera att de olika artiklarna har rätt betalare.

## Vridplatta - Turner

Turner förskrivs av sjukgymnast/fysioterapeut/arbetsterapeut.

Turner är en vridplatta med stativ och handtag samt knästopp.

Används vid förflyttningar där vårdtagaren klarar att stå på sina ben men har svårt att vända runt. Oftast ska man vara 2 personal vid förflyttningen men det finns personer där det räcker att vara en personal.

Följ alltid förskrivarens instruktioner. Oftast används vårdarbälte på vårdtagaren.

Turnern provas ut och ställs in efter vårdtagaren av förskrivaren.

Det är mycket viktigt att planera förflyttningen innan så allting finns inom räckhåll från turnern eftersom man **aldrig** får flytta turnern när någon står på den!

Prova att vrida på turnern innan förflyttningen påbörjas så man kan vrida den och att man når dit man vill.

- Vårdtagarens fötter placeras på vridplattan på golvet.
- Knästoppen ska vara under knäskålarna, på smalbenen.
- Vårdtagaren tar tag i handtaget och personalen stöttar vårdtagaren i uppresningen genom att ta tag i vårdarbältet.
- En av personalen ska alltid ha sin fot på turnern.
- När vårdtagaren står säkert på turnern vrids den sakta runt till dit vårdtagaren ska placeras tex sängen.

## Gånghjälpmedel

Gånghjälpmedel förskrivs av sjukgymnast/fysioterapeut/arbetsterapeut.

Det finns en mängd olika gånghjälpmedel som är avsedda att stötta patienten när de ska gå. De kan t ex ha nedsatt balans eller styrka i benen som gör att de har svårt att gå utan stöd.

**Gåbord** – belastar underarmarna och ger mycket avlastning för benen. Bromsar endast på de små hjulen så brukaren kan inte bromsa själv.

**Gåstol** – som ett gåbord men har även en sadel man kan sätta sig på om det behövs.

**Rollator** – belastar armarna och bromsar finns på handtagen. Lätt att fälla ihop och ta med sig i t ex bilen (se mer info nedan).

**RA-rollator** – belastar underarmarna och bromsar finns på handtagen. Går att fälla ihop men är betydligt högre än en vanlig rollator.

**Betastöd** – ett lättmetallsstativ utan hjul som man lyfter fram steg för steg. Ofta bra i trånga utrymmen och när brukaren har svårt får att hjälpmedlet går på hjul. En del blir rädda när det rullar ifrån dom.

**Kvadrant** – krycka med 4 ben där nere.

## Rollator

Rollator förskrivs av sjukgymnast/fysioterapeut/arbetsterapeut.

Rollatorn ska underlätta förflyttningar för patient med nedsatt gångförmåga.

Utprovningen bör ske i aktuell miljö.

Patienten ska följa leverantörens bruksanvisning och/eller förskrivarens anvisningar. Om förvaring måste ske utomhus ska rollatorn vara fastlåst.

Vid boende i flerplanshus utan hiss samt vid boende i flera våningsplan kan dubbelförskrivning göras. Nedsmutsning motiverar inte dubbelförskrivning.

Rollatorn kan inte förskrivas endast som varutransport.

Byte av modell kan ske om det funktionsmässigt är av väsentlig betydelse för patienten eller att rollatorn är utsliten. Ny modell eller färgsättning motiverar inte byte. Hjälpmedelscentrums tekniker avgör när en rollator är uttjänt.

## Magstödsstol - matningsstol

Matningsstol är en avlastande arbetsstol för personal.

Den kan beställas från Hjälpmedelsservice av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Sitsen är sadelformad och hjulen är belastningsbromsade.

Matningsstol förskrivs av arbetsterapeut/fysioterapeut till brukare i ordinärt boende.



## Stollyft

Stollyft kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Stollyft på hjul passar de allra flesta köksstolar.

Höjer stolen ca 25 mm samt underlättar vid korta förflyttningar av stol med patient.

Stollyft får inte användas som transportmedel.



## AntiSlip

AntiSlip är en antihalkmatta som kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Antihalkmattan används som stöd under fötterna eller mellan två glidmaterial för att skapa ökad friktion och därmed förhindra glidning.

AntiSlip från HMS har storlek 45x38 cm

Antislip förskrivs av arbetsterapeut/fysioterapeut till brukare i ordinärt boende.



## Vårdbälte/Flexibelt

Vårdbälte (Flexibelt Hug) kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Vårdbälte används som stöd vid förflyttning av en patient, i sittande eller stående.

Vårdbältet används av personal och skapar grepp hos vårdtagaren.

Läs bruksanvisningen för skötselråd.

Flexibelt Hug finns i 3 storlekar:

- S = 60-100 cm i midjemått, 4+3 handtag
- M = 70-120 cm i midjemått, 5+4 handtag
- L = 100-160 cm i midjemått, 6+5 handtag

Vårdbälte förskrivs av arbetsterapeut/fysioterapeut till brukare i ordinärt boende.





## Fleximove

Fleximove kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Används vid förflyttning högre upp i säng samt vid uppresning från säng eller stol.

Fleximove förskrivs av arbetsterapeut/fysioterapeut till brukare i ordinärt boende.



## Vendelalyft

Vendelalyft kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Används vid lyft upp från golv.

Man bör vara 4 hjälpare vid lyftet.

Vendelalyft förskrivs av arbetsterapeut/fysioterapeut till brukare i ordinärt boende.



## Bertilplatta

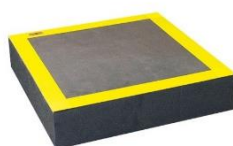
Bertilplatta kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Plattan används för "att höja golvet" typ fotpall eller för att ta sig upp och ur sängen.

HMS har två storlekar av Bertilplattan, låg och hög.

- **Låg:** 40x40x6cm. Vikt 500g.
- **Hög:** 40x40x8,5cm. Vikt 650g.

Bertilplatta förskrivs av arbetsterapeut/fysioterapeut till brukare i ordinärt boende.



## Transportrullstol och hjälpmotor

### Transportrullstol, gemensamt bruk

Transportrullstol kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Syftet med transportrullstolen är att flera brukare på boendet ska kunna samutnyttja en enkel rullstol.

Denna rullstol är avsedd att användas vid enstaka förflyttningar.

- Sitsbredd 45 cm.
- Brukavikt max 145 kg
- Enkel sittdyna ingår.

Rullstol förskrivs vid behov till enskild brukare, av arbetsterapeut via HMC.



### Hjälpmotor till transportrullstol, gemensamt bruk.

Hjälpmotor kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

Hjälpmotorn underlättar när man kör transportrullstolen utomhus. Manöverreglaget har en steglös hastighetsreglering med gasspak.

Körsträckans räckvidd är cirka 20 km. Hastigheten är 0-6 km.

Efter användande ska batteriet laddas samt minst en gång i veckan i de fall rullstolen inte används så ofta.

Hjälpmotor kan vid behov förskrivas till enskild brukare, av arbetsterapeut via HMC.

## Hjälpmedel i matsituation

Hjälpmedel i matsituation kan beställas från HMS av hjälpmedelsansvarig inom särskilt boende.

### Bestick Good Grips

- Kniv, gaffel och sked.
- Besticken ger bra grepp och kan böjas till önskad vinkel till höger eller vänster.
- Tål maskindisk.
- Vikt 70-80 g.



### **Tallrik med pet-emot-kant ”Tasty”**

- Förhöjd kant på ena sidan så att personen lättare får upp maten på besticket, även om denne bara använder en hand.
- Tallriken är av tålig plast och har en antihalkring på undersidan som gör att den står stadigt på bordet.
- Tål maskindisk. Med handdisk bevaras glansen.
- OBS! Tål ej mikrovågsugn



### **Pipmugg ”Tasty”**

- Lätt bägare, kan användas till såväl kall saft som varm soppa. Rymmer 3 dl.
- Värmeisolerande hållare.
- Både en- och tvåhandsfattning.
- Basen har gjorts extra bred för att förhindra att muggen tippar.
- Bägaren kan enkelt lyftas ur hållaren innan maskindisk.



### **Antihalkunderlägg på rulle**

- Förhindrar att föremål glider mot underlaget, t.ex. mugg.
- 40 cm bred – ange önskad längd vid beställningen.
- Ej för användning i kombination med sittdyna i rullstol.
- Tål inte maskindisk.



## Bolltäck - tyngdtäck

Förskrivning av bolltäck ska alltid föregås av vårdplanering, där behov och risker analyseras. Risker som kan vara aktuella att uppmärksamma är:

- Hjärtinsufficiens
- Avmagring
- Andningsproblematik
- Nedsatt förmåga att reglera temperatur.

Om utprovning bedöms vara aktuellt ska en plan för hur denna går till upprättas, där datum för uppföljning bokas.

När inkontinensskydd bedöms vara nödvändigt ska planen innehålla en beskrivning av hur användning i kombination med bolltäck kan ske patientsäkert.

Vid förskrivningsprocessen ska hjälpmedelscentralens anvisningar följas.

Vid förskrivning ifrån eget förråd ska förskrivaren säkerställa att aktuella hjälpmedel är försedda med bruksanvisning.

För att bolltäck ska vara spårbara dokumenteras dessa under:  
Åtgärd sömn alternativt Åtgärd psykiska funktioner.

Förskrivaren ansvarar för att handleda och informera omvårdnadspersonalen under utprovningssprocessen. I det ansvaret ingår att lämna skriftliga instruktioner där det klart framgår vem hjälpmedlet är till för och hur det ska användas. Sker en förändring av användning under utprovningstid ska de skriftliga instruktionerna revideras.

Förskrivaren ansvarar för att följa upp, utifrån bedömt behov och riskanalys. I uppföljningsansvaret ingår att göra en ny behovs- och riskanalys avseende hjälpmedlets användning och patientens status.

Baspersonalen ansvarar för att instruktionerna följs samt för att kontakta förskrivaren vid förändringar eller frågeställningar.

Verksamheten ansvarar för hantering vid återanvändning av bolltäck. Bolltäck respektive inkontinensskydd ska tvättas, inspekteras och förpackas med bruksanvisning.

## Bilaga 6 - Uttag från buffertförråd på Kardanvägen

När du tar något från HMC buffertförråd ska hjälpmedlet förskrivas omgående.

Det finns en dator i lokalen som du kan använda.

Förrådet fylls inte på automatiskt - om inte hjälpmedlet förskrivas kommer det att fattas i förrådet när någon annan behöver det.

1. Gå in i Websesam och välj **kundorder** i högerkolumnen.
2. Skriv in **personnumret** på den patient som du tar hjälpmedlet till.

### Orderinformation

Patient

Kund/leveransadress

Beställning

Uttag ur eget förråd  510 Hjälpmedelsservice Kommunen Varberg

3. Markera punkten ”Uttag ur eget förråd” och se till att det står **510 Hjälpmedelsservice Kommunen Varberg** i rullisten.
4. Klicka på **fortsätt** och skriv in artikelnumret på det du tagit i rutan **Artikel**.

Artikel  Förskrivningssyfte  Antal  Individ

Artikel	Benämning/Betalare	Lager	<input type="checkbox"/> Ta bort	Kompl. individ
---------	--------------------	-------	----------------------------------	----------------

5. På samma sida åt höger ser du en ruta som heter **Individ**. Där skriver du in hjälpmedlets individnummer.
6. Individnumret hittar du på hjälpmedlets följesedel.
7. Gäller det en madrass så är det pumpens individnummer som ska anges.
8. Tryck på **spara ändringar** och verkställ beställningen som vanligt. Systemet känner av att du tagit hjälpmedlet från förrådet och ett nytt hjälpmedel kommer till buffertförrådet vid nästa leverans.

Om du inte hinner göra förskrivningen i lokalen ska den göras så fort du kommer till kontoret.

**Glöm inte att ta med följesedeln som sitter på hjälpmedlet/kartongen!**  
**Du behöver individnumret som står på följesedeln för att göra förskrivningen!**